**Parlament Europejski**
2024-2029

**TEKSTY PRZYJĘTE**

# P10_TA(2026)0156

## Wiedza finansowa i rosnące znaczenie influencerów finansowych w kontekście unii oszczędności i inwestycji

### Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 30 kwietnia 2026 r. w sprawie wiedzy finansowej i rosnącego znaczenia influencerów finansowych w kontekście unii oszczędności i inwestycji (2025/2209(INI))

*Parlament Europejski*,

– uwzględniając sprawozdanie grupy G-20 i Międzynarodowej Sieci ds. Edukacji Finansowej Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD INFE) w sprawie wiedzy finansowej dorosłych w krajach G-20, opublikowane 8 lipca 2017 r.,

– uwzględniając dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniającą dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę realiów rynkowych[1],

– uwzględniając ramy kompetencji finansowych UE/OECD dla dorosłych w Unii Europejskiej, opublikowane 11 stycznia 2022 r.,

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2065 z dnia 19 października 2022 r. w sprawie jednolitego rynku usług cyfrowych oraz zmiany dyrektywy 2000/31/WE (akt o usługach cyfrowych)[2],

– uwzględniając sprawozdanie tematyczne Wspólnego Komitetu Europejskich Urzędów Nadzoru w sprawie krajowych inicjatyw w zakresie edukacji finansowej w kontekście cyfryzacji, ze szczególnym

---

1 Dz.U. L 303 z 28.11.2018, s. 69, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj.

2 Dz.U. L 277 z 27.10.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj.

uwzględnieniem cyberbezpieczeństwa, wyłudzeń i oszustw, opublikowane 12 stycznia 2023 r.,

– uwzględniając dokument think tanku Bruegel pt. „The state of financial knowledge in the European Union” [Stan wiedzy finansowej w Unii Europejskiej], opublikowany w lutym 2024 r.;

– uwzględniając przeprowadzone na zlecenie Komisji Europejskiej badanie Eurobarometr Flash 525 dotyczące monitorowania poziomu wiedzy finansowej w UE, opublikowane w lipcu 2023 r.,

– uwzględniając ramy kompetencji finansowych UE/OECD dla dzieci i młodzieży w Unii Europejskiej, opublikowane 2 października 2023 r.,

– uwzględniając dokument opublikowany 6 lutego 2024 r. przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych pt. „Warning – For people posting Investment Recommendation on social media” [Ostrzeżenie – dla osób publikujących rekomendacje inwestycyjne w mediach społecznościowych],

– uwzględniając konkluzje Rady z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie wiedzy finansowej,

– uwzględniając raport OECD z dnia 27 czerwca 2024 r. pt. „PISA 2022 Results (Volume IV): How Financially Smart Are Students? [Wyniki PISA w 2022 r. (część IV): Co uczniowie wiedzą o finansach?],

– uwzględniając sprawozdania końcowe Rady Międzynarodowej Organizacji Komisji Papierów Wartościowych (IOSCO) z maja 2025 r. pt. „Finfluencers” [Finfluencerzy], „Online Imitative Trading Practices: Copy Trading, Mirror Trading, Social Trading” [Praktyki w zakresie transakcji naśladowczych w internecie: kopiowanie transakcji, transakcje lustrzane, handel społecznościowy] oraz „Digital Engagement Practices (DEPs)” [Praktyki w zakresie zaangażowania cyfrowego],

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego w sprawie wiedzy finansowej i edukacji finansowej dla Europejczyków, przyjętą 17 lipca 2025 r.,

– uwzględniając komunikat Komisji z 30 września 2025 r. w sprawie strategii UE na rzecz wiedzy finansowej (COM(2025)0681),

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Kultury i Edukacji,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Gospodarczej i Monetarnej (A10-0082/2026),

A. mając na uwadze, że wiedza finansowa jest niezbędną umiejętnością życiową i podstawowym instrumentem, dzięki któremu obywatele mogą lepiej zarządzać budżetem osobistym i rodzinnym oraz angażować się w inwestycje produkcyjne i działalność gospodarczą, a co za tym idzie – podejmować świadome i trafne decyzje dotyczące oszczędności, planów emerytalnych oraz innych celów i inwestycji; mając na uwadze, że wiedza finansowa jest niezbędna do zapobiegania oszustwom, wprowadzającym w błąd informacjom i nadmiernemu zadłużeniu, musi zatem obejmować rzetelną wiedzę na temat finansów cyfrowych, cyberbezpieczeństwa i wykrywania oszustw finansowych w internecie; mając na uwadze, że pod tym względem zasadniczą rolę powinny odgrywać instytucje publiczne, w szczególności niezależne organy regulacyjne, oraz społeczeństwo obywatelskie;

B. mając na uwadze, że ograniczenie nadmiernej złożoności ram prawnych regulujących system finansowy w UE poprawiłoby jego dostępność;

C. mając na uwadze, że wiedza finansowa umożliwia ludziom zrozumienie zadłużenia, rynków finansowych, podatków i ubezpieczeń jako narzędzia zarządzania ryzykiem, pomagając im w zarządzaniu ryzykiem finansowym, podejmowaniu świadomych decyzji i planowaniu emerytury; mając na uwadze, że w związku z tym zrozumienie zasad funkcjonowania pieniądza nie powinno być niczym nadzwyczajnym, lecz czymś niezbędnym dla osobistej wolności finansowej; mając na uwadze, że dowody wskazują na związek między wyższym poziomem wiedzy finansowej a większym włączeniem finansowym; mając na uwadze, że wiedza finansowa jest koncepcją ukierunkowaną na wyniki, mierzącą świadomość finansową, wiedzę, umiejętności, postawy i zachowania niezbędne do podejmowania rozsądnych decyzji finansowych, a ostatecznie do osiągnięcia dobrobytu finansowego;

D. mając na uwadze, że wyższy poziom wiedzy finansowej może zmotywować obywateli do skuteczniejszego oszczędzania, mądrzejszego inwestowania i aktywnego uczestnictwa w rynkach kapitałowych, a tym samym promować wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu i innowacje we wszystkich państwach członkowskich, przyczyniając się do stabilności makroekonomicznej i zmniejszenia nierówności;

E. mając na uwadze, że badanie Eurobarometr Flash Komisji z 2023 r. dotyczące wiedzy finansowej w UE dowodzi potrzeby poprawy wiedzy finansowej w Europie, ponieważ wyniki pokazują, że tylko 18 % obywateli UE wykazuje wysoki poziom wiedzy finansowej, przy czym istnieją znaczne różnice w tym zakresie między poszczególnymi państwami członkowskimi – odsetek obywateli wykazujących wysoki poziom wiedzy finansowej waha się od 11 % w dwóch krajach do ponad 25 % w zaledwie czterech krajach;

F. mając na uwadze, że według badania Eurobarometr prawie 50 % dorosłych nie posiada poduszki finansowej zdolnej pokryć trzymiesięczne wydatki, a 16 % nie posiada żadnej poduszki finansowej; mając na uwadze, że czynniki te, w połączeniu z częstym korzystaniem z kredytów konsumenckich w niektórych regionach, zwiększają ryzyko nadmiernego zadłużenia, osłabiają zdolność gospodarstw domowych do reagowania na nieoczekiwane zdarzenia i mogą mieć negatywny wpływ na spójność gospodarczą i społeczną oraz na zdolność do przeznaczania oszczędności na produktywne inwestycje w gospodarce realnej;

G. mając na uwadze, że według badania Eurobarometr z 2023 r. tylko 38 % respondentów w UE jest przekonanych, iż doradztwo inwestycyjne, które uzyskują od swojego banku, ubezpieczyciela lub doradcy finansowego, kieruje się przede wszystkim ich najlepszym interesem, a 45 % nie ma zaufania do tego doradztwa,

H. mając na uwadze, że wyniki najnowszych badań europejskich pokazują, iż w całej UE średnio co druga osoba dorosła jest w stanie udzielić prawidłowej odpowiedzi na co najmniej trzy z pięciu podstawowych pytań dotyczących wiedzy finansowej, co podkreśla utrzymujące się luki w zrozumieniu inflacji, procentu składanego, koncepcji ryzyka i zwrotu oraz dywersyfikacji; mając na uwadze, że należy uwzględnić te badania przy określaniu kluczowych umiejętności finansowych i możliwych działań następczych;

I. mając na uwadze, że z globalnej prognozy dla inwestorów detalicznych z 2024 r. wynika, iż wiedza finansowa jest negatywnie skorelowana z niestabilnością finansową zarówno w perspektywie krótko-, jak i długoterminowej, co oznacza, że osoby o większej wiedzy finansowej mają większe szanse na zgromadzenie odpowiednich środków na emeryturę;

J. mając na uwadze, że problem braku wiedzy finansowej dotyka w nieproporcjonalny sposób kobiety, osoby młode, osoby starsze, osoby o niższych dochodach lub ograniczonym wykształceniu formalnym oraz najsłabsze grupy społeczne;

K. mając na uwadze, że lepsza wiedza finansowa przyczynia się do włączenia społecznego, pomaga zmniejszać nierówności oraz wspiera i wzmacnia pozycję grup słabszych lub zmarginalizowanych;

L. mając na uwadze, że udział inwestorów detalicznych w rynkach kapitałowych nadal rozkłada się nierównomiernie między państwami członkowskimi, a większa wiedza finansowa jest skorelowana ze zwiększoną odpornością finansową i absorpcją inwestycji;

M. mając na uwadze, że z badań wynika, iż zwłaszcza inwestorzy z pokolenia Z (tj. osoby urodzone w latach 1997–2012) czerpią wiedzę na tematy inwestycyjne i finansowe głównie z mediów społecznościowych, wyszukiwarek internetowych i kontaktów

osobistych; mając na uwadze, że według globalnej prognozy dla inwestorów detalicznych z 2024 r. media społecznościowe stały się dominującym źródłem informacji dla osób młodych;

N. mając na uwadze, że transformacja cyfrowa poszerza dostęp do produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych, ale też zwiększa narażenie obywateli na agresywne strategie marketingowe i oszustwa internetowe, co sprawia, że cyfryzacja stanowi zarówno szansę, jak i ryzyko;

O. mając na uwadze, że polityka UE w zakresie wiedzy finansowej może być skuteczna tylko wtedy, gdy towarzyszyć jej będą łatwo dostępne i dostosowane do ryzyka instrumenty finansowe;

P. mając na uwadze, że publiczno-prywatne platformy współpracy i inicjatywy ogólnoeuropejskie okazały się skuteczne w mobilizowaniu szkół, społeczeństwa obywatelskiego i branży we wszystkich państwach członkowskich;

Q. mając na uwadze, że wiedza finansowa wśród przedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) jest kluczowym, lecz niedocenianym aspektem odporności i konkurencyjności UE, wymagającym specjalnego monitorowania i odpowiednio dostosowanych programów;

R. mając na uwadze, że w programie Komisji na rzecz konsumentów do 2030 r. uznaje się, iż sprawiedliwość cyfrowa, egzekwowanie przepisów oraz transgraniczny dostęp do detalicznych usług finansowych mają fundamentalne znaczenie dla konkurencyjności, oraz że program ten zakłada wdrożenie strategii UE na rzecz wiedzy finansowej oraz wprowadzenie rachunków oszczędnościowo-inwestycyjnych;

S. mając na uwadze, że w programie na rzecz konsumentów do 2030 r. zaproponowano akt w sprawie sprawiedliwości cyfrowej, którego celem jest zwalczanie zwodniczych interfejsów, uzależniających cech projektowych i problematycznych praktyk influencerów, a także zapewnienie większej ochrony małoletnich; mając na uwadze, że w programie tym zapowiedziano unijny plan działania w sprawie oszustw internetowych, którego celem jest wzmocnienie środków zapobiegawczych, zwiększenie skuteczności działań organów ścigania i zwiększenie wsparcia dla ofiar oszustw, a tym samym uzupełnienie egzekwowania aktu o usługach cyfrowych;

T. mając na uwadze, że media społecznościowe są coraz częściej wykorzystywane do rozpowszechniania, udostępniania i omawiania informacji na temat rynków finansowych oraz strategii i produktów inwestycyjnych oraz że w tym kontekście działalność influencerów finansowych („finfluencerów”) oferuje nowe możliwości w zakresie działań informacyjnych i włączenia społecznego, ale może również stwarzać ryzyko, takie jak: konflikty interesów, wprowadzająca w

błąd reklama lub oszukańcza komunikacja, prowadząc do rzeczywistego ryzyka w formie nieodpowiednich inwestycji;

U. mając na uwadze, że coraz częściej występujące wyrafinowane oszustwa finansowe w internecie, bazujące na niewłaściwym wykorzystaniu nowych technologii i AI, należy postrzegać jako zaproszenie do poszerzenia wiedzy na temat finansów cyfrowych, tak aby konsumenci nie tylko rozumieli podstawowe pojęcia finansowe, lecz także wiedzieli, jak chronić się w coraz bardziej złożonym, szybkim i łatwo dostępnym środowisku cyfrowym; mając na uwadze, że oszustwa finansowe, w tym usiłowanie popełnienia oszustwa finansowego, podważają zaufanie do systemu finansowego, a także uwypuklają fakt, że platformy i wyszukiwarki internetowe ponoszą szczególną odpowiedzialność za wykrywanie i ograniczanie ryzyka oszustw inwestycyjnych w internecie;

V. mając na uwadze, że w niektórych przypadkach finfluencerzy, gdy informują swoich odbiorców o kwestiach finansowych, działają podobnie jak dostawcy usług medialnych, nie podlegają jednak instrumentom regulacyjnym lub samoregulacyjnym związanym z przejrzystością i standardami jakości informacji handlowych ani wymogom dokładności, wiarygodności czy prawdziwości dostarczanych treści;

W. mając na uwadze, że chociaż niektóre państwa członkowskie zaczęły już kwalifikować influencerów, w tym finfluencerów, jako dostawców audiowizualnych usług medialnych na żądanie na podstawie dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, ogólny krajobraz legislacyjny dotyczący influencerów w UE jest niejednorodny;

X. mając na uwadze, że wiarygodność, inkluzywność i przejrzystość komunikacji cyfrowej prowadzonej przez finfluencerów jest kluczowym warunkiem zaufania publicznego do ich pracy;

Y. mając na uwadze, że krótkie formy mediów cyfrowych są coraz częściej wykorzystywane jako podstawowe źródło informacji finansowych oraz że mogą być pozbawione kontekstu lub niepoddawane weryfikacji;

Z. mając na uwadze, że zwiększenie udziału w rynku detalicznym i zachęcanie do niego ma zasadnicze znaczenie dla rozwoju europejskiej unii oszczędności i inwestycji oraz dla poprawy długoterminowego bezpieczeństwa finansowego i dobrobytu wszystkich Europejczyków, a zarazem dla ograniczenia nierówności;

***Wiedza finansowa jako wspólny wysiłek i wspólna odpowiedzialność***

1. rozumie, że promowanie wiedzy finansowej oraz wdrażanie programów i inicjatyw w zakresie wiedzy finansowej w całej Europie jest kluczowym i horyzontalnym priorytetem UE i jej państw

członkowskich oraz ważnym warunkiem zagwarantowania równych szans finansowych jej obywatelom, ponieważ obecny niski poziom wiedzy finansowej osłabia konkurencyjność UE, zwiększa nierówności i utrudnia inwestycje detaliczne w gospodarkę realną i jej produktywność, szkodzi sprawiedliwości międzypokoleniowej, pozbawia przedsiębiorstwa, zwłaszcza MŚP, dobrze poinformowanej bazy inwestorów oraz poważnie zagraża odporności, dobrostanowi i niezależności gospodarstw domowych, a jednocześnie spowalnia zdolność inwestycji detalicznych do pełnego korzystania z rynków kapitałowych oraz zwiększa podatność obywateli na oszustwa i wprowadzające w błąd reklamy;

2. podkreśla, że lepsza wiedza finansowa oraz lepsze zrozumienie sektora finansowego i instytucji finansowych pośrednio przyczyniają się do stabilności finansowej; podkreśla, że lepsza wiedza finansowa umożliwi obywatelom podejmowanie bardziej świadomych decyzji dotyczących ich wydatków, oszczędności, emerytur, inwestycji oraz planowania finansowego na przyszłość, przyczyniając się w ten sposób do bezpieczeństwa gospodarczego;

3. potwierdza, że poprawa wiedzy finansowej może wspierać wzrost gospodarczy UE i pobudzać inwestycje prywatne, uzupełniając specjalną strategię inwestycyjną wspieraną zrównoważonym finansowaniem publicznym, aby ukierunkować inwestycje niezbędne do zwiększenia produktywności UE, przyspieszenia transformacji ekologicznej, wzmocnienia bezpieczeństwa i suwerenności przemysłowej UE oraz tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy;

4. zachęca państwa członkowskie do aktualizacji zalecenia Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie[3], tak aby uznać wiedzę finansową za niezależną kompetencję kluczową;

5. uważa, że środki wprowadzane na szczeblu państw członkowskich przy ścisłej koordynacji z Komisją okazały się najskuteczniejsze we wspieraniu udziału inwestorów detalicznych w rynkach kapitałowych, w tym za pośrednictwem systemów emerytalnych; uważa, że zapewnienie inwestorom detalicznym możliwości lepszego decydowania o tym, jak i gdzie ulokować własne oszczędności, dzięki poprawie wiedzy finansowej może przyczynić się do większego udziału w rynku;

6. podkreśla, że chociaż edukacja finansowa jest podstawowym narzędziem bezpośrednio wpływającym na wiedzę finansową, edukacja musi być uzupełniona niezbędną ochroną regulacyjną i

---

[3] Zalecenie Rady z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (Dz.U. C 189 z 4.6.2018, s. 1).

proaktywnymi środkami ze strony sektora usług finansowych, w tym ochroną konsumentów i zapobieganiem nadużyciom finansowym;

7. podkreśla rosnącą cyfryzację sektora finansowego oraz potrzebę, żeby umiejętności cyfrowe stanowiły zasadniczą część edukacji finansowej lub jej uzupełnienie; zauważa w tym kontekście konieczność konsekwentnej aktualizacji narzędzi edukacji finansowej w celu uwzględnienia postępu cyfrowego;

8. zachęca państwa członkowskie, aby włączyły do szkolnych programów nauczania, na wszystkich etapach edukacji formalnej, projekty poszerzające wiedzę finansową, dostosowane do wieku uczniów, które będą stanowić uzupełnienie edukacji cyfrowej i odbywać się równolegle z formalnymi programami, a zarazem aby promowały inicjatywy wspierające nauczycieli; zachęca w związku z tym do tworzenia wspieranych przez UE sieci szkolenia nauczycieli w celu propagowania spójnych i wysokiej jakości metod przekazywania wiedzy finansowej w całej UE z wykorzystaniem najlepszych praktyk państw członkowskich; podkreśla, że państwa członkowskie, które włączyły edukację finansową do krajowych programów nauczania, osiągają jedne z najlepszych wyników w badaniach dotyczących wiedzy finansowej w UE;

9. zachęca państwa członkowskie do wdrażania inicjatyw edukacyjnych odpowiednich dla wszystkich etapów życia w celu wspierania uczenia się przez całe życie; podkreśla, że te inicjatywy powinny być dostosowane do ważnych etapów życia, takich jak ukończenie konkretnych etapów kształcenia formalnego, pierwsze inwestycje w nieruchomości lub zbliżające się przejście na emeryturę, co pozwoli zmaksymalizować skuteczność tych inicjatyw;

10. podkreśla, że przy promowaniu środków lub inicjatyw w dziedzinie edukacji finansowej należy zadbać o przestrzeganie zasad niezależności i przejrzystości;

11. proponuje utworzenie europejskich ram zaawansowanych kompetencji finansowych dla dorosłych, które będą stanowić rozszerzenie istniejących wspólnych ram, będą wyposażone w moduły dotyczące planowania finansów osobistych, porównywania produktów, ryzyka i dywersyfikacji oraz zrównoważonego inwestowania, a także będą wykorzystywać krajowe platformy edukacyjne;

12. wzywa państwa członkowskie, aby za pomocą odpowiednich środków z zakresu polityki wspierały realizowane w miejscu pracy programy edukacji finansowej, programy uczenia się przez całe życie oraz programy na rzecz dobrostanu finansowego pracowników ukierunkowane na podejmowanie bardziej świadomych decyzji, w szczególności w odniesieniu do emerytur, oszczędności i inwestycji średnio- i długoterminowych, dodatkowych środków na emeryturę

oraz planowania budżetu osobistego; podkreśla w związku z tym rolę społeczeństwa obywatelskiego, zwłaszcza organizacji inwestorów detalicznych, i odpowiednich partnerów społecznych we wspieraniu i wdrażaniu tych środków, a także potrzebę skutecznego informowania obywateli o ich emeryturach i oczekiwanych dochodach;

13. wzywa państwa członkowskie do udziału w prowadzonych przez OECD testach wiedzy finansowej młodzieży w ramach Programu międzynarodowej oceny umiejętności uczniów (PISA) oraz do przeprowadzania regularnych ankiet dla dorosłych; przypomina, że wiedza finansowa jest koncepcją opartą na wynikach oraz że strategie krajowe powinny zawierać jasne i wymierne wskaźniki postępów, oparte na zestawie narzędzi OECD/INFE do pomiaru wiedzy finansowej i włączenia finansowego[4]; zauważa ponadto, że wyznaczanie celów i rezultatów powinno sprzyjać przyjmowaniu odpowiedzialności za strategie na szczeblu krajowym; zaleca Komisji i państwom członkowskim, aby uwzględniły pewien poziom elastyczności w strategiach na rzecz wiedzy finansowej, tak aby można je było dostosować w świetle wyników wszelkich ocen skuteczności;

14. ponownie podkreśla, że inicjatywy muszą być dostosowane do konkretnych potrzeb i ukierunkowane na konkretnych odbiorców, i sprzeciwia się podejściu zakładającemu jedno rozwiązanie dla wszystkich; zauważa, że inicjatywy te powinny opierać się na środkach krajowych i odzwierciedlać zróżnicowany poziom wiedzy finansowej w różnych kontekstach, a tym samym przyczyniać się do szerszego i spójniejszego zwiększania wiedzy finansowej; zwraca uwagę na sytuację kobiet, młodzieży, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami i dysfunkcjami oraz osób z obszarów wiejskich, i podkreśla potrzebę zmobilizowania partnerów społecznych, związków zawodowych, organizacji inwestorów detalicznych, izb handlowych, sektora technologii finansowych, sieci MŚP i ruchów obywatelskich, a także sektora usług finansowych do wspólnych działań na rzecz zaradzenia tym szczególnym potrzebom i rozwoju konkretnych projektów, które będą jak najbliżej obywateli i społeczności, w szczególności obywateli mających mniejszą wiedzę finansową i w związku z tym bardziej narażonych na wstrząsy finansowe i podatnych na oszustwa finansowe; apeluje o specjalne i ukierunkowane programy dla najsłabszych grup społecznych, w tym osób nieobjętych kształceniem formalnym;

15. zauważa, że informacje, reklamy i oferty dotyczące usług finansowych docierają do osób w coraz młodszym wieku za pośrednictwem wielu kanałów, takich jak media społecznościowe, co

---

4 OECD, „OECD/INFE Toolkit for Measuring Financial Literacy and Financial Inclusion 2022” [Zestaw narzędzi OECD/INFE z 2022 r. do pomiaru wiedzy finansowej i włączenia finansowego], OECD Publishing, Paryż, 2022 r.

wskazuje na potrzebę rozwijania wiedzy finansowej już od najmłodszych lat;

16. podkreśla potrzebę ukierunkowanej edukacji na temat oszustw finansowych w internecie, w tym piramid finansowych, oszustw polegających na sztucznym zawyżaniu ceny instrumentu przeznaczonego do sprzedaży (pump and dump) oraz oszukańczych społeczności inwestycyjnych; podkreśla, że w świetle trudnej sytuacji finansowej wielu osób istnieje potrzeba edukowania obywateli na temat ryzyka związanego z zadłużeniem;

17. apeluje o wprowadzenie środków mających na celu podniesienie wiedzy finansowej i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości wśród osób rozpoczynających nowe przedsięwzięcia biznesowe, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorców ze środowisk defaworyzowanych, w tym spoza tradycyjnego systemu edukacji;

18. zachęca państwa członkowskie, aby dopuściły i wspierały systemy mikropoświadczeń dla osób ułatwiających uczenie się dorosłych (przywódców społeczności, pracowników socjalnych, przedstawicieli związków zawodowych);

19. wzywa Komisję do rozszerzenia działań w zakresie uczenia się dorosłych w ramach programu Erasmus+ oraz odpowiednich komponentów programu „Cyfrowa Europa”, aby pomóc państwom członkowskim w opracowaniu kursów umiejętności cyfrowych i wiedzy finansowej dostosowanych do wieku uczestników, dzięki czemu starsi obywatele i inne osoby dorosłe szczególnej troski będą mogli bezpiecznie korzystać z bankowości internetowej, płatności mobilnych i cyfrowych kanałów komunikacji;

20. podkreśla, że kobiety nadal są w nieproporcjonalnym stopniu dotknięte problemem niskiego poziomu wiedzy finansowej, ponieważ 60 % Europejczyków o słabych wynikach w tej dziedzinie to kobiety; podkreśla w związku z tym pilną potrzebę zniwelowania różnic w wiedzy finansowej oraz wynagrodzeniach między kobietami a mężczyznami, aby wzmocnić pozycję ekonomiczną kobiet i zapewnić im pełny udział w życiu społecznym; wzywa UE i jej państwa członkowskie do zagwarantowania kobietom dostępu do narzędzi, zasobów i możliwości niezbędnych do rozwoju, zwłaszcza w sektorach, w których kobiety są nadal niedostatecznie reprezentowane;

21. zauważa, że edukacja finansowa uczniów i młodych dorosłych może również poprawić wiedzę finansową osób z ich najbliższego otoczenia, co sugeruje potencjalny efekt mnożnikowy edukacji finansowej ukierunkowanej na osoby młodsze;

22. podkreśla, że wiedza finansowa wymaga dostępu do instrumentów finansowych, i w związku z tym wzywa właściwe organy krajowe i europejskie, zwłaszcza organy nadzoru, do egzekwowania

obowiązujących przepisów, tak aby instrumenty finansowe obecne na rynku były łatwo dostępne, adekwatne do ryzyka i atrakcyjne pod względem podatkowym oraz aby wszelkie niezbędne informacje na temat warunków korzystania z tych instrumentów były przekazywane w sposób przejrzysty i zrozumiały;

23. uważa, że obecne ramy prawne dotyczące usług finansowych, choć mają na celu poprawę przejrzystości, ochrony i ujawniania informacji, są często zbyt skomplikowane, aby wspierać podejmowanie prawdziwie świadomych decyzji przez przeciętną osobę; podkreśla, że ważne jest zadbanie o to, aby obywatele UE rozumieli produkty finansowe, i zwraca uwagę, że inicjatywy w zakresie edukacji finansowej nie mogą zastąpić potrzeby utworzenia solidnych ram ochrony inwestorów;

24. podkreśla znaczenie i wartość dodaną wsparcia publicznego, zwłaszcza w postaci odpowiedniej polityki podatkowej, dla inicjatyw w zakresie wiedzy finansowej propagowanych przez dostawców usług finansowych i zainteresowane strony z branży;

25. uważa, że unijne przedsiębiorstwa są kluczowe dla kompleksowego podejścia do zwiększania wiedzy finansowej w Europie i przyczyniają się w istotny sposób do poprawy kondycji finansowej obywateli;

26. podkreśla, że w kontekście, że unijnych lub krajowych inicjatyw propagujących wiedzę finansową należy priorytetowo traktować inicjatywy, które koncentrują się na regionach charakteryzujących się niskim wzrostem gospodarczym, niskim poziomem oszczędności i wysokim zadłużeniem z tytułu kredytów konsumenckich, gdzie ryzyko nadmiernego zadłużenia gospodarstw domowych jest największe;

27. podkreśla, że podnoszenie poziomu wiedzy finansowej nie jest możliwe bez większego dostępu obywateli do produktów finansowych; apeluje o stworzenie bardziej dostępnych instrumentów finansowych dla wszystkich obywateli, zwłaszcza tych, którzy szukają możliwości poczynienia pierwszych inwestycji; domaga się egzekwowania obowiązujących przepisów w celu zapewnienia łatwego dostępu do instrumentów finansowych oraz przekazywania niezbędnych informacji na ich temat w przejrzysty i zrozumiały sposób; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący rachunków oszczędnościowo-inwestycyjnych jako środka wspierającego tworzenie lepszych możliwości finansowych dla obywateli, którzy chcą inwestować, i apeluje o udostępnienie takich instrumentów we wszystkich państwach członkowskich jako części ram służących stworzeniu kultury inwestycyjnej w UE;

28. proponuje utworzenie dobrowolnej ogólnoeuropejskiej sieci zainteresowanych stron i właściwych organów zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim, aby oprzeć się na konkretnych

przekrojowych i kompleksowych rozwiązaniach w celu podniesienia poziomu wiedzy finansowej i doprowadzenia do długoterminowych zmian zachowań w obszarach takich jak: planowanie budżetu, oszczędzanie i wybór odpowiednich produktów, w tym badania nad obecnymi lukami w wiedzy; podkreśla, że sieć ta powinna mieć charakter techniczny, powinna być wolna od wpływów politycznych i komercyjnych i powinna być zarządzana w sposób przejrzysty; w tym kontekście podkreśla, że należy unikać tworzenia stałych struktur biurokratycznych i ograniczyć do minimum korzystanie z kosztownych zewnętrznych usług konsultingowych, tak aby dostępne zasoby były przeznaczane głównie na usługi i projekty skierowane bezpośrednio do obywateli;

29. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do organizowania regularnych warsztatów w celu promowania podobnej ogólnoeuropejskiej sieci i społeczności praktyków zajmujących się wiedzą finansową, pochodzących z sektora prywatnego i organizacji non-profit, podkreśla, że najlepsze praktyki, kodeksy postępowania i zasady przewodnie dotyczące wiedzy finansowej nie powinny być opracowywane odrębnie; w związku z tym wzywa Komisję, aby rozważyła doraźne lub stałe zaangażowanie agencji rządowych i właściwych organów krajowych w tę społeczność;

30. podkreśla, że inwestycje w wiedzę finansową przynoszą wysokie zyski w kontekście wzrostu gospodarczego oraz wzmocnienia finansów indywidualnych, biznesowych i publicznych; z zadowoleniem przyjmuje zatem projekt pilotażowy poświęcony wiedzy finansowej, który niedawno zatwierdzono w budżecie UE na 2026 r.;

31. podkreśla, że wszystkie strategie, zarówno na szczeblu państw członkowskich, jak i UE, powinny być opracowywane i wdrażane w koordynacji z organami publicznymi, organizacjami obywatelskimi, uniwersytetami, związkami zawodowymi i zainteresowanymi podmiotami prywatnymi; podkreśla, że środki opracowane przez rządy krajowe i Komisję powinny uwzględniać rolę uczestników rynku;

32. wzywa państwa członkowskie do uwzględnienia wskaźników wiedzy finansowej w ich strategiach włączenia finansowego oraz do promowania oszczędności i inwestycji prywatnych za pomocą innowacyjnych instrumentów prawnych i administracyjnych;

33. zachęca Radę do wydania zalecenia ustanawiającego wspólne zasady i minimalne normy edukacji finansowej, kierującego się podejściem opartym na współpracy między sektorem publicznym i prywatnym; proponuje, aby unijny punkt odniesienia w zakresie gromadzenia dobrych praktyk, badań i narzędzi systematycznie uwzględniał wkład szkół wyższych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego, ośrodków

analitycznych i instytucji finansowych, które już propagują inicjatywy przynoszące dobre rezultaty;

***Wiedza finansowa jako podstawa unii oszczędności i inwestycji***

34. z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z 30 września 2025 r. w sprawie strategii UE na rzecz wiedzy finansowej i odnotowuje jej cztery filary, podkreślając, że tak ważna inicjatywa musi w stosownych przypadkach zostać jak najszybciej uzupełniona konkretnymi środkami;

35. z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, aby przeprowadzić szeroko zakrojoną kampanię komunikacyjną i społecznościową na temat wiedzy finansowej, zgodnie ze Strategią UE na rzecz wiedzy finansowej; uważa, że taka kampania powinna mieć charakter stały, wielojęzyczny i ogólnounijny, powinna zostać opracowana we współpracy z organami krajowymi, nadawcami publicznymi, sieciami kulturalnymi i niezależnymi organizacjami weryfikującymi fakty, a także powinna mieć na celu zwalczanie dezinformacji finansowej, propagowanie bezpiecznych zachowań w internecie i ostrzeganie obywateli – zwłaszcza osób młodych i starszych – przed powszechnymi oszustwami finansowymi; uważa, że właściwe organy krajowe powinny prowadzić ukierunkowane działania informacyjne za pośrednictwem mediów społecznościowych i tradycyjnych w celu zwiększenia świadomości i podnoszenia poziomu wiedzy finansowej;

36. przypomina, że Rada Europejska wezwała do podjęcia pilnych działań, począwszy od szkół, na rzecz promowania wiedzy finansowej w społeczeństwie; podkreśla, że nowa Strategia UE na rzecz wiedzy finansowej i określone w niej środki mają na celu znaczną poprawę poziomu edukacji finansowej w całej Europie i powinny być wykorzystywane jako narzędzie promowania wzrostu gospodarczego i konkurencyjności, a także równości finansowej i równych szans;

37. zauważa, że strategia Komisji na rzecz wiedzy finansowej, stanowiąca część unii oszczędności i inwestycji, koncentruje się na konkurencyjności oraz uwalnianiu oszczędności i inwestycji, powinna jednak również obejmować promowanie równych szans i wzmacnianie pozycji finansowej wszystkich obywateli; apeluje o konkretne środki umożliwiające obywatelom, zwłaszcza tym należącym do najsłabszych grup społecznych, budowanie majątku, zarządzanie nim i jego zwiększanie; apeluje o kompleksowe podejście do wiedzy finansowej i wykorzystywanie jej jako narzędzia wspierania wzrostu gospodarczego, konkurencyjności, a także równości finansowej i równych szans;

38. podkreśla, jak ważne jest oparcie krajowych i unijnych strategii na rzecz wiedzy finansowej na odpowiednich dowodach i analizach dostosowanych do specyfiki każdej jurysdykcji; przypomina o potrzebie systematycznego monitorowania i oceniania wiedzy

finansowej, aby uzyskać porównywalne dane do oceny postępów w czasie, i podkreśla, że kluczowe znaczenie ma wyciąganie wniosków z najlepszych praktyk w poszczególnych państwach członkowskich;

39. apeluje do Komisji, aby uwzględniła przedsiębiorczość w strategii na rzecz wiedzy finansowej oraz w zestawie narzędzi dla państw członkowskich mającym poprawić koordynację w tym zakresie;

40. popiera cel, jakim jest realizacja planu działania UE w sprawie oszustw finansowych w internecie, i przypomina o potrzebie przeciwdziałania dużemu natężeniu oszustw finansowych za pomocą solidnych środków zapobiegawczych i łagodzących na szczeblu regulacyjnym, nadzorczym i administracyjnym;

41. podkreśla potrzebę skoncentrowania wysiłków na wiedzy na temat systemu emerytalnego, aby przyczynić się do bezpieczeństwa emerytalnego obywateli europejskich i zadbać o to, by byli oni świadomi znaczenia publicznych ustawowych emerytur, pracowniczych programów emerytalnych i dodatkowych emerytur indywidualnych; przypomina o znaczeniu produktów ubezpieczeniowych i emerytalnych jako kanałów oszczędzania korzystnych zarówno dla kondycji finansowej i bezpieczeństwa finansowego obywateli, jak i dla konkurencyjnych rynków kapitałowych, a tym samym pobudzających rozwój unii oszczędności i inwestycji;

42. zachęca Komisję i Europejskie Urzędy Nadzoru, aby zgodnie z komunikatem Komisji utrzymywały, rozszerzały i regularnie aktualizowały unijne repozytorium inicjatyw unijnych i krajowych w zakresie edukacji finansowej, które będzie łatwo dostępne i wyposażone w funkcję wyszukiwania oraz które obejmować będzie najlepsze praktyki dotyczące programów realizowanych w miejscu pracy, projektów angażujących młodzież i strategii lokalnych, tak aby wspierać upowszechnianie dobrych wzorców z państw członkowskich; podkreśla, że repozytorium to powinno opierać się na istniejących platformach i istniejącej infrastrukturze oraz powinno korzystać w jak największym stopniu z istniejących zasobów krajowych i prywatnych, aby uniknąć powielania działań, które byłoby dodatkowym obciążeniem dla budżetu Unii; podkreśla, że priorytetem powinna być jakość i porównywalność dostępnych informacji; nalega, aby repozytorium to zawierało specjalną sekcję poświęconą zasobom dotyczącym cyberbezpieczeństwa i zapobiegania oszustwom, utworzoną we współpracy z krajowymi agencjami ds. cyberbezpieczeństwa; podkreśla, że repozytorium powinno również obejmować innowacyjne i sprawdzone inicjatywy z państw spoza UE, mogące służyć jako modele dla działań UE, przy czym muszą pozostać racjonalne pod względem kosztów i nie mogą powodować dodatkowych obciążeń administracyjnych dla zaangażowanych podmiotów;

43. podkreśla, że projekty dotyczące wiedzy finansowej, które są finansowane lub współfinansowane przez UE lub są realizowane przez organy publiczne, powinny być uzupełnione rygorystycznymi narzędziami oceny, w tym, w stosownych przypadkach, ewaluacjami lub kwestionariuszami ex post, opracowanymi w celu oceny rozwoju wiedzy finansowej wśród uczestników szkoleń z zakresu wiedzy finansowej oraz zakresu, w jakim zmieniły się ich zachowania finansowe;

44. wzywa Komisję, aby do końca 2027 r. przedstawiła sprawozdanie na temat realizacji i efektów strategii na rzecz wiedzy finansowej – w stosownych przypadkach z podziałem na państwa członkowskie i obszary docelowe – w tym w odniesieniu do utworzenia sieci ambasadorów, proponowanego kodeksu postępowania i ogólnounijnej kampanii komunikacyjnej, a także aby w razie potrzeby zaproponowała dalsze działania; zwraca się do Komisji o przedstawienie tych ustaleń Parlamentowi; wzywa Komisję do publikowania co trzy lata sprawozdania z postępów w tym zakresie lub badania Eurobarometr na temat wiedzy finansowej;

45. uważa, że wiedza finansowa może pochodzić z wielu źródeł oraz że mnogość podejść jest korzystna; stwierdza również, że ludzie już poszukują możliwości dokonywania inwestycji detalicznych za pośrednictwem łatwych w użyciu produktów, takich jak fundusze inwestycyjne typu ETF, często za pośrednictwem portali internetowych lub aplikacji cyfrowych; podkreśla, że większy udział inwestorów detalicznych w rynku finansowym ma wartość dla społeczeństwa i dla indywidualnego bezpieczeństwa finansowego, o ile opiera się na odpowiedniej wiedzy; z zadowoleniem przyjmuje propagowanie wśród obywateli UE kultury inwestowania, częściowo za pośrednictwem mediów i zaangażowania w internecie, oraz apeluje o przyspieszenie tego procesu;

46. z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do uproszczenia regulacji i oczekuje, że jej wysiłki w tym zakresie doprowadzą do mniejszej złożoności produktów finansowych, przy utrzymaniu wysokich standardów ochrony inwestorów; zwraca się do Komisji o zastosowanie zasad leżących u podstaw jej strategii na rzecz edukacji finansowej, a także zasad proporcjonalności, pomocniczości i analizy opartej na dowodach, w kontekście ewentualnych inicjatyw regulacyjnych dotyczących bankowości, rynków finansowych lub ubezpieczeń, tak aby zwiększyć przejrzystość i zrozumiałość produktów finansowych dla użytkowników końcowych, nie naruszając przy tym obecnego poziomu ochrony konsumentów i inwestorów; uważa, że ważne jest również uwzględnienie tych zasad w planowanym pakiecie edukacyjnym, przewidzianym w programie prac Komisji na 2026 r.;

47. podkreśla potrzebę systematycznej spójności politycznej między strategią w zakresie wiedzy finansowej, zasadami ochrony

inwestorów detalicznych, europejskim planem działania dotyczącym rachunków oszczędnościowo-inwestycyjnych, innymi inicjatywami z zakresu unii oszczędności i inwestycji oraz regulacjami dotyczącymi bankowości i rynków finansowych, tak aby zagwarantować ochronę konsumentów i oferować obywatelom przejrzyste, adekwatne do ryzyka, ale łatwo dostępne produkty finansowe;

48. podkreśla, że wiedza finansowa musi również obejmować umiejętności w dziedzinie cyberbezpieczeństwa, w tym rozpoznawania prób phishingu, oszustw internetowych i oszustw generowanych przez AI, oraz wzywa Komisję do powiązania swoich strategii na rzecz wiedzy finansowej i cyberbezpieczeństwa za pomocą skoordynowanych kampanii uświadamiających;

49. popiera ustanowienie dorocznego Europejskiego Dnia Edukacji Finansowej w celu promowania bieżących inicjatyw uświadamiających, zgodnie z opinią Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 16 lipca 2025 r. pt. „Wiedza oraz edukacja finansowa Europejek i Europejczyków”;

50. ponawia swój apel o systematyczną spójność z instrumentami ustawodawczymi wykraczającymi poza usługi finansowe i sektor bankowy, podkreślając, że ważne jest zadbanie o to, aby kwestie związane z wiedzą finansową zostały uwzględnione w kontekście przyszłego aktu w sprawie sprawiedliwości cyfrowej i egzekwowania aktu o usługach cyfrowych, tak aby obowiązki platform internetowych i przepisy prawa ochrony konsumentów wspierały popularyzację wiedzy finansowej oraz bezpieczne cyfrowe ścieżki inwestycyjne;

51. zwraca uwagę, że cyfrowa rewolucja, u której źródła leży sztuczna inteligencja, stwarza możliwość połączenia edukacji finansowej z umiejętnościami cyfrowymi, gdyż pozwala na spersonalizowanie edukacji finansowej za pomocą sztucznej inteligencji i różnych narzędzi cyfrowych; wzywa Komisję, aby w sprawozdaniu, które ma przedstawić Parlamentowi, przeanalizowała potencjał, zagrożenia i ograniczenia AI w propagowaniu wiedzy finansowej, w tym oparte na AI spersonalizowane narzędzia edukacyjne dostosowane do różnych potrzeb użytkowników, oraz aby wykorzystywała technologie AI do wykrywania nadużyć finansowych, oszustw, deepfake’ów i innych zagrożeń generowanych przez AI;

52. podkreśla, że AI może wspierać zwiększanie skali przystępnego cenowo doradztwa finansowego, umożliwiać zautomatyzowane tworzenie spersonalizowanego portfela, rozszerzać programy edukacji finansowej i wspierać dostarczanie dostosowanych do potrzeb bodźców, aby zachęcać użytkownika do zachowań optymalnych pod kątem jego celów finansowych; zwraca uwagę, że narzędzia AI mogą również wiązać się ze znacznym ryzykiem w zależności od tego, w jaki sposób finfluencerzy z nich korzystają;

wzywa Komisję, aby uważnie przeanalizowała, jak przeciwdziałać skutkom AI w tym kontekście oraz jak ograniczyć potencjalne ryzyko, w tym ryzyko związane z wykorzystaniem danych osobowych;

53. zachęca Komisję do połączenia krajowych systemów porównywania rachunków oszczędnościowo-inwestycyjnych w unijny mechanizm porównywania wyposażony w kalkulator całkowitych opłat i wizualne objaśnienia m.in. takich aspektów, jak: ryzyko/zwrot, mechanizm procentu składanego, inflacja czy opłaty;

54. przypomina w tym kontekście, że możliwość przenoszenia rachunków oszczędnościowo-inwestycyjnych między dostawcami i ponad granicami jest ważna dla osiągnięcia celów unii oszczędności i inwestycji oraz zwiększenia świadomości i wiedzy finansowej; w związku z tym jest zdania, że przenoszenie unijnych rachunków oszczędnościowo-inwestycyjnych powinno być tanie i nie powinno prowadzić do zdarzeń powodujących powstanie obowiązku podatkowego;

55. wzywa Komisję do przeprowadzenia skrupulatnej oceny możliwości przygotowania kompleksowego sprawozdania celem określenia potrzeby i wartości dodanej ewentualnych ukierunkowanych inicjatyw ustawodawczych, tak aby uprościć niezbędne przepisy i dostosować je do celów politycznych, jakimi są zwiększenie wiedzy finansowej, umiejętności cyfrowych, umiejętności korzystania z danych i umiejętności korzystania z mediów;

56. podkreśla, że inicjatywy i treści popularyzujące wiedzę finansową są również istotne z punktu widzenia wpływu inwestycji opartych na normach społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw, a mianowicie normach środowiskowych, społecznych i z zakresu ładu korporacyjnego, na gospodarkę realną oraz ich szerszej wartości dla społeczeństwa;

57. podkreśla potencjalną wartość dodaną projektów dotyczących wiedzy finansowej, wpływu cyfrowego i ochrony inwestorów detalicznych w ramach programu „Horyzont Europa” w kontekście potrzeby przyciągnięcia do UE talentów w dziedzinie globalnych finansów behawioralnych;

58. podkreśla, jak ważne jest włączenie kompleksowych, opartych na dowodach informacji na temat kryptoaktywów do inicjatyw w zakresie edukacji finansowej;

***Odpowiedzialność finfluencerów i cyfryzacji za zwiększanie wiedzy finansowej w Europie***

59. podkreśla rosnącą rolę finfluencerów jako przekaźników informacji finansowych, często docierających do młodej i dotychczas zaniedbywanej publiczności; zauważa ich potencjał w zakresie poprawy wiedzy finansowej, ale przypomina, że muszą oni stosować

się do obowiązujących przepisów dotyczących promocji produktów finansowych i ochrony konsumentów oraz ponosić większą odpowiedzialność wobec odbiorców; dostrzega rosnące znaczenie finfluencerów jako głównych przekaźników informacji handlowej w zakresie usług finansowych lub inwestycyjnych dla niektórych grup;

60. rozumie, że treści w mediach społecznościowych zapewniają społeczeństwu dostępny przepływ informacji, i podkreśla, że celem wszelkich inicjatyw w zakresie wiedzy finansowej powinno być propagowanie odpowiedzialnej i dostępnej wymiany wiedzy, a nie ograniczanie kreatywności lub zasięgu finfluencerów;

61. ponownie podkreśla, że istnieje wyraźne rozróżnienie między finfluencerami, którzy działają w sposób przejrzysty, tj. zgłaszają konflikty interesów i dostarczają treści edukacyjnych, a osobami, które wykorzystują edukację finansową jako zasłonę dymną, działając nieuczciwie lub w złych zamiarach, promując niedozwolone produkty lub udzielając niefachowych porad, w tym poprzez bezpośrednie przesyłanie wiadomości ludziom lub wysyłanie linków do wiadomości grupowych, aby promować produkty spekulacyjne, zakłady bukmacherskie lub gry hazardowe, często z naruszeniem unijnych przepisów dotyczących reklamy wprowadzającej w błąd i ochrony konsumentów; zwraca uwagę, że podstawowa działalność niektórych z tych finfluencerów często opiera się na przyciąganiu uwagi i że może to prowadzić do promowania produktów spekulacyjnych wysokiego ryzyka, które są nieodpowiednie dla inwestorów detalicznych, co wymaga szczególnego podejścia ze strony organów krajowych i unijnych; zaznacza w związku z tym potrzebę skutecznego transgranicznego egzekwowania prawa UE w tym zakresie i podkreśla rolę sieci współpracy w zakresie ochrony konsumenta w realizacji tej potrzeby;

62. zachęca społeczność finfluencerską do szkolenia się z dziedziny finansów, tak by mogli produkować niezależne treści i weryfikować prawdziwość informacji; zachęca państwa członkowskie do oferowania szkoleń dla finfluencerów na temat obowiązków prawnych i podstaw edukacji finansowej, które byłyby prowadzone przez organy publiczne i akredytowanych dostawców usług;

63. zwraca uwagę, że doradcy finansowi podlegają surowym wymogom regulacyjnym, natomiast finfluencerzy mogą de facto działać jako internetowi doradcy finansowi, nie podlegają jednak obecnie żadnym szczególnym ramom regulacyjnym, co stwarza możliwość stosowania przez nich nieuczciwych praktyk; w związku z tym odnotowuje zmiany, które mają zostać wprowadzone proponowaną dyrektywą zmieniającą dyrektywy 2009/65/WE, 2009/138/WE, 2011/61/UE, 2014/65/UE i (UE) 2016/97 w odniesieniu do przepisów UE dotyczących ochrony inwestorów detalicznych (dyrektywa zbiorcza w sprawie strategii inwestycji detalicznych) i których celem jest przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym dla inwestorów

detalicznych przez finfluencerów poprzez nałożenie obowiązków na finfluencerów i na korzystające z ich usług firmy świadczące usługi finansowe; zauważa jednak, że niektórzy finfluencerzy nie są zatrudniani przez upoważnione instytucje finansowe ani nie oferują dozwolonych produktów finansowych lub usług doradztwa, a zatem nie podlegają nadzorowi właściwych organów;

64. zachęca Komisję, aby jednoznacznie objęła finfluencerów i platformy zawierające treści finansowe przyszłym europejskim kodeksem postępowania dla organizacji prywatnych i nienastawionych na zysk, w szczególności poprzez dobrowolną pieczęć dla twórców przestrzegających przepisów, aby określić wspólne wymogi minimalne w zakresie przejrzystości, zarządzania konfliktami interesów i jakości dostarczanych informacji; podkreśla znaczenie obowiązków i norm etycznych dla finfluencerów, a także dla współpracujących z nimi marek, biorąc pod uwagę ich potencjalny wpływ na dobrobyt finansowy odbiorców;

65. zwraca uwagę, że zgodnie z obowiązującymi ramami prawnymi pośrednicy finansowi muszą przestrzegać przepisów mających na celu zapewnienie inwestorom najwyższego poziomu ochrony. odnotowuje ponadto, że integralną częścią tych ram są obowiązkowe działania – i odpowiadające im inwestycje – służące podnoszeniu technicznych kompetencji doradców finansowych; zauważa, że porozumienie osiągnięte w sprawie zaktualizowanej strategii inwestycji detalicznych wprowadzi wymóg zawarcia pisemnej umowy między finfluencerami a firmami inwestycyjnymi, co zwiększy przejrzystość i ochronę inwestorów detalicznych;

66. podkreśla potrzebę jasnych i skutecznych ram, które umożliwią właściwym organom krajowym monitorowanie finfluencerów i nadzór nad nimi, aby chronić konsumentów przed informacjami wprowadzającymi w błąd i konfliktami interesów oraz utrzymać zaufanie do edukacji finansowej online;

67. wzywa platformy internetowe do informowania konsumentów w przejrzysty sposób o zagrożeniach związanych z instrumentami finansowymi podwyższonego ryzyka, na przykład poprzez stosowanie ostrzeżeń przed ryzykiem, oraz do wdrożenia narzędzi „znaj swojego klienta” do oznaczania treści handlowych. zaleca wprowadzenie instrumentów do szybkiego i efektywnego uczenia się, wbudowanych w treści sponsorowane, dostosowanych do ram kompetencji UE/OECD i odwołujących się do zaufanych zasobów publicznych;

68. podkreśla znaczenie skutecznego nadzoru i egzekwowania przepisów unijnych, w szczególności aktu o usługach cyfrowych i dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, w odniesieniu do internetowych informacji handlowych, w trosce o ochronę dobrostanu konsumentów i o zmniejszenie ryzyka szkód finansowych w internecie;

69. wzywa platformy do dalszego promowania istotnych i godnych zaufania kanałów edukacyjnych propagujących wiedzę finansową oraz podkreśla odpowiedzialność platform za identyfikowanie i ograniczanie ryzyka treści wprowadzających w błąd i oszustw internetowych, w tym przez wdrażanie innowacyjnych funkcji w dziedzinie etykietowania informacji handlowych, rozwiązań w zakresie ostrzegania przed ryzykiem oraz przyspieszonych procedur zgłaszania i usuwania nielegalnych lub wyraźnie szkodliwych treści; zwraca uwagę, że duże znaczenie ma elastyczność ram regulacyjnych oraz ich zdolność do uwzględniania nowych tendencji na rynkach finansowych, gdyż gwarantuje to, że reakcje regulacyjne będą nadążały za zmianami w realiach, w tym zmianami związanymi z mediami społecznościowymi i finfluencerami;

70. wzywa platformy do udoskonalenia identyfikacji treści, które mogą zachęcać do korzystania z piramid finansowych lub innych potencjalnie podstępnych praktyk skierowanych do niedoświadczonych inwestorów detalicznych, oraz postępowania z takimi treściami; podkreśla potrzebę szybkiej i obowiązkowej interwencji ze strony platform w celu usunięcia wprowadzających w błąd lub oszukańczych treści oraz wyciągnięcia jasnych konsekwencji wobec influencerów uczestniczących w takich działaniach;

71. podkreśla potrzebę opracowania programów edukacyjnych dla finfluencerów, tak aby mieli pełną świadomość obowiązujących ram prawnych, standardów etycznych, wymogów w zakresie przejrzystości i ujawniania informacji, a także znaczenia jasnego i wyważonego przedstawiania zarówno korzyści, jak i ryzyk związanych z produktami lub usługami, które promują; wzywa także państwa członkowskie do propagowania szkoleń dla finfluencerów na temat przepisów prawnych i norm etycznych, których muszą oni przestrzegać przy promowaniu produktów finansowych;

72. podkreśla społeczną odpowiedzialność finfluencerów z uwagi na ich zdolność do zwiększania zasięgów i możliwości dotarcia do nowej publiczności oraz ich wkład w podnoszenie poziomu wiedzy finansowej; w związku z tym wzywa te podmioty cyfrowe, aby wniosły wkład w tworzenie europejskiej strategii na rzecz propagowania wiedzy finansowej oraz uczestniczyły w wydarzeniach i inicjatywach promowanych przez Komisję lub państwa członkowskie, a jednocześnie przestrzegały najwyższych standardów niezależności i przejrzystości oraz przepisów dotyczących bezstronnego promowania produktów finansowych;

73. deklaruje chęć pomocy w ocenie wartości dodanej wytycznych UE dotyczących informacji przekazywanych przez finfluencerów, biorąc pod uwagę potencjalnie negatywny wpływ reklamowania produktów ryzykownych oraz propagowania niezweryfikowanych lub wprowadzających w błąd porad przez niektóre podmioty, bez należytej odpowiedzialności;

74. zwraca uwagę na fakt, że jeżeli finfluencerzy dzielą się w mediach społecznościowych jakąkolwiek opinią na temat wartości lub ceny instrumentu finansowego lub zalecają strategię inwestycyjną, nawet w celach edukacyjnych, mogą w ten sposób publikować rekomendacje inwestycyjne wchodzące w zakres stosowania rozporządzenia w sprawie nadużyć na rynku[5]; zauważa, że niektóre komunikaty publiczne publikowane w mediach społecznościowych mogą wiązać się z ryzykiem nadużyć na rynku, tj. manipulacji na rynku, wykorzystywania informacji poufnych i bezprawnego ujawniania informacji poufnych[6];

75. wzywa Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych i organy państw członkowskich, by wydały praktyczne wytyczne dotyczące tego, kiedy posty w mediach społecznościowych kwalifikują się jako rekomendacje inwestycyjne w rozumieniu unijnych przepisów dotyczących nadużyć na rynku, oraz doprecyzowały obowiązki w zakresie ujawniania informacji;

76. odnotowuje rosnące wykorzystanie treści finansowych generowanych przez AI oraz apeluje o wprowadzenie standardów dotyczących ujawniania pochodzenia treści generowanych przez AI i stosowania znaków wodnych zgodnie z aktem w sprawie sztucznej inteligencji[7] i wytycznymi sektorowymi dotyczącymi stosowania AI w detalicznych usługach inwestycyjnych;

77. wzywa Komisję do pełnego egzekwowania unijnych przepisów cyfrowych, w szczególności aktu o usługach cyfrowych, w celu zadbania o to, by platformy internetowe w pełni wywiązywały się z obowiązku ograniczania ryzyka i ochrony konsumentów przed internetowymi nadużyciami i oszustwami finansowymi, w tym deepfake’ami generowanymi przez AI; ponadto wzywa Komisję, państwa członkowskie i Europejskie Urzędy Nadzoru do wzmocnienia

---

5 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie nadużyć na rynku (rozporządzenie w sprawie nadużyć na rynku) oraz uchylające dyrektywę 2003/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i dyrektywy Komisji 2003/124/WE, 2003/125/WE i 2004/72/WE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/596/oj).

6 „Warning on posting Investment Recommendation on social media” [Ostrzeżenie dla osób publikujących rekomendacje inwestycyjne w mediach społecznościowych] wydane przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych 6 lutego 2024 r.

7 Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) (Dz.U. L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

zdolności w zakresie monitorowania i wczesnego wykrywania, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych narzędzi analitycznych, aby lepiej chronić inwestorów i chronić zaufanie do rynku finansowego, ponieważ zaufanie publiczne ma kluczowe znaczenie dla budowania wiedzy finansowej i uwolnienia inwestycji prywatnych;

78. przypomina, że na mocy dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych państwa członkowskie mają obowiązek promować i podejmować działania mające na celu rozwój umiejętności korzystania z mediów oraz składać Komisji sprawozdania w tej sprawie; zachęca krajowe organy regulacyjne ds. mediów, aby przy stosowaniu środków mających na celu rozwijanie umiejętności korzystania z mediów uwzględniały kwestie dotyczące wiedzy finansowej i finfluencerów;

79. wzywa Europejską Radę ds. Usług Medialnych oraz Europejską Radę ds. Usług Cyfrowych do przedstawienia dalszych wytycznych dotyczących możliwych działań na rzecz podniesienia umiejętności cyfrowych i umiejętności korzystania z mediów, w tym działań związanych z finfluencerami, a także do ciągłego podejmowania skoordynowanych działań na rzecz minimalizowania ryzyka, że użytkownicy padną ofiarą oszustw finansowych lub kryptoreklamy w związku z usługami finansowymi lub inwestycyjnymi;

80. proponuje, aby Komisja zorganizowała ogólnoeuropejski szczyt z udziałem finfluencerów, przedstawicieli sektora usług finansowych, branży technologii finansowych, konsumentów i organów regulacyjnych, aby omówić najlepsze praktyki służące zwiększeniu wiedzy finansowej w internecie oraz przeanalizować odpowiednie, proporcjonalne podejścia (takie jak samoregulacja lub dobrowolne standardy) w celu zapewnienia dokładności cyfrowych treści finansowych; zaleca, aby proponowany szczyt obejmował organizacje społeczeństwa obywatelskiego, związki zawodowe, stowarzyszenia konsumenckie, edukatorów oraz zainteresowane podmioty instytucjonalne;

81. wzywa Komisję i rządy państw członkowskich do współpracy z finfluencerami w celu opracowania informatywnych, opartych na faktach, odpowiedzialnych i interesujących kampanii medialnych na temat możliwości oferowanych przez udział inwestorów detalicznych w rynkach finansowych oraz w celu podniesienia poziomu wiedzy finansowej w atrakcyjny sposób, aby zbudować kulturę inwestycji w UE;

82. podkreśla, że wykorzystanie cyfryzacji może generować znaczną wartość dodaną pod względem zwiększania widoczności możliwości inwestycyjnych, konkurencji i przejrzystości, m.in. przez zapewnienie narzędzi w zakresie wiedzy finansowej, porównywania opłat i produktów oraz spersonalizowanych ocen zwrotu z uwzględnieniem danych rynkowych w czasie rzeczywistym;

°

° °

83. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.